בסוף ימיו ידע היטב רוסית, שהיתה שפת־אמו. פולנית, עברית, אנגלית, איטלקית, לאטינית ויוונית עתיקה. עוד בילדותו סירב בהחלט ללמוד אידיש.

בבית־הספר גם נתן יד חופשית לכשרונו הדרמטי. כבר כילד קטן התבלט בדיקלום ובמשחק. שיחק פעם פרח. עתה שיחק את המלך ליר ואת שבחי צבי. היה זה צד שקופה באופיו. מאוחר יותר בארץ, ניסה פעם לשחא להתקבל כשחקן בהבימה. פעם התפרנס כקריין תיאטרון בובות.

כשהגיעה השעה לעלות לכתה השביעית, נמצא שאין מספיק תלמידים במקום. חבריו עברו לוילנה. אולם אברהם בן ה־17 החליט החלטה גורלית: להמשיך בלימודיו בארץ־ישראל. היתה זאת הוכחה כי קו האופי היסודי שלו כבר התגבש: צמידות המעשה אל ההשקפה. הוא גדל בבית ציוני. המסקנה המעשית האישית מן הציונות היתה עליה. אברהם, מעשי כבר תמיד, פשוט עלה.

„נפשי מפרפרת"

באחד מימי 1925 ירד לחוף ארץ־ישראל, עירני ובודד, נער בעל קומה בינונית (כ־1.75 מ'), לא יפה ביותר, שקוויו הבולטים ביותר היו עיניים אפורות, בעלות גוון מתכתי, ומצח שהיה המשך ישיר של האף הבולט. אופיו היה מגובש לחלוטין, היתרה דרך הגיונית ל־17 שנות חייו הנותרות. היה זה אופי שונה מאוד מזה של הצבר הממוצע. אף כי לא חסר לו חוש הומור, ובחוג משפחה אינטימי יכול היה לעלות, לשיר (בקול סנור טוב), להתבדר ואפילו להתפרחח, הרי תכונתו הבולטת ביותר היתה דבקות עצומה למטרה מרכזית, קנאות שהיתה ציונית עוד יותר מציני שלא מצאה פורקן ברעיונות מופשטים, אלא במעשיות קרה, הגיונית עד הסוף, מסתייעת בכושר ניתוח עיוני שהיה בלתי־רגיל לגמרי בדור הצעיר בארץ.

שטרן קפץ לתוך הלימודים, ביקש להשיג את חבריו ילידי־הארץ, בעברית ובתע"ך. הוא גמר את הגימנסיה הירושלמית, החל לומד ספרות יוונית עתיקה באוניברסיטה. גם פה ונם שם בלט לעיני המורים והחברים. כשרצו באוניברסיטה להקים קתדרה לשלום בינלאומי, עמד הוא בראש קבוצה שפירסמה כרוז חריף נגד התוכנית, טענה שליהודים אין להטיף שלום, אלא הגנה. הדבר לא מנע בעד יהודה לייב מגנס, רקטור האוניברסיטה ומנהיג ברית־שלום, לזכרו אחרי מותו כ„נשמה טהורה".

עם כל ההצלחות, היו אלה ימים קשים לאברהם. הוא היה כורד לגמרי. תחילה קיבל עזרה מהבית, אך במרוצת הזמן פסקה גם היא. הוא החל מתכנן תוכניות שונות, שלא יצאו לפועל: להקים מספרה, לקנות אוטובוס כדי ליצור קו לבית־הכרם.

באיתם הימים הכיר את רוני בורשטיין, לחברתה ארח משך שמונה שנים, עד שנשא אותה לאשה ב־1936. הוא עשה זאת אחרי היסוס תמוה, כי אז כבר היה איש מחתרת מובהק, חשש שחיי נישואין אינם מתאימים לאיש החי בסכנה. ב־1928 הכינה לו רוני שי: היא סידרה בדפוס כמה משיריו הרוסיים, מסרה לו את החוברת המודפסת, בחתימת א. ש., שהופיעה רק בחמשה טפסים. והיא כללה שירים לירים עדינים ביותר, כגון (בתרגום חופשי ביותר):

נפשי מפרפרת
נפשי ריח היסמין
נפשי השושנה המלכותית
נפשי גן פורח באביב
נפשי האביב השר
נפשי חיוך האושר
נפשי דם תדסעה
נפשי הכנור העבוכה
נפשי טרנסללה של קאפרי
נפשי זעקת הקסטניטות
נפשי נובלה עצובה
נפשי מינואט עתיק
עצובה כבכי הכל נדרי
ועליזה כשיר בקהוסי שבור משמחה
והיא יאוש המוקיון
והיא הצחוק הציני של ליצן.

אם פטורה, אז פעורה!

במשפחתה של רוני מצא האדם הבודד אחיזה. הוא טיפל באמה כפי שרצה לטפל באמו, ביקש להקל על חייה, הוביל ללקיחת כבסים שהיא כיבסה כפרנסה.

מאורעות 1929 הביאו את המיפנה הראשון. שטרן התגייס להגנה. לא ברור אם היתה זאת הגנה פרטית של הסטודנטים, או שכבר הצטרף להגנה הלאומית, הארגון הימני שנודע בשם „הגנה ב'". הוא שמר בירושלים וביבניאל, התל צועד בדרך התלולה שפירסמה את שמו בעולם.

לפני ההכרעה הסופית עוד היתה הפסקת נופש. בעזרת האוניברסיטה נסע להשלים את לימודיו הקלאסיים בפלורנס האיטלקית, כפרס על הצטיינות בלימודים התבונן לכתוב שם עבודת דוקטורט, כגראה על הנושא: „הארוס בספרי הומרוס".

ה תה זאת ההפסקה האחרונה. בארץ נפגש עם „גדעון". הוא אברהם תהומי, מפקד ההגנה הלאומית. תהומי הציע לו להיכנס לעבודה מלאה בארגון. שטרן קיבל את ההצעה בלי היסוס. „א. פעולה, אז פעולה!" היתה גישתו ההגיונית הקיצונית, כרגיל.

• אל הירן הרומאי.

1915: תלמיד ברוסיה

1907: תינוק בעריסה

1925: הנער בעלותו ארצה

1924: תחפושת בנשף